

Mjere zaštite bilja u lipnju za povrtne kulture

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 10.06.2017 Брой: 6/2017

Tijekom mjeseca, predviđene maksimalne temperature, u rasponu od 34-35°C, imat će negativan utjecaj na cvjetanje i oplodnju povrtnih kultura. Očekivane oborine, uglavnom tijekom prve polovice razdoblja, održavat će povoljne uvjete za razvoj ekonomski štetnih gljivičnih bolesti u povrću – plamenjače povrtnih kultura, sive plijesni, lisne plijesni itd. Gdje je moguće, nakon prestanka padalina, treba provoditi pravovremene zaštitne tretmane bilja odobrenim SZR-ovima protiv navedenih patogena. Zaštitni tretmani bilja moraju se izvoditi tijekom hladnijih sati dana, pri temperaturi zraka ne višoj od 25°C.

PROIZVODNJA U ZAŠTIĆENOM PROSTORU

Glavni štetnici za razdoblje

Plamenjača krumpira (*Phytophthora infestans*)

Rana plamenjača (*Alternaria porri* f. sp. *solani*)

Lisna plijesan (*Fulvia fulva*)

Siva plijesan (*Botrytis cinerea*)

Plamenjača (*Pseudoperonospora cubensis*)

Prašjava pepelnica na krastavcu (*Podosphaera xanthii*)

Prašjava pepelnica na paprici (*Leveilula taurica* sin. *Oidiopsis taurica*)

Moljac minirač rajčice (*Tuta absoluta*)

Staklenička bjelokrilica (*Trialeurodes vaporariorum*)

Pamukova lisna uš (*Aphis gossypii* Glov.)

Tripsi (*Thrips tabaci*, *Frankliniella occidentalis*)

Obična crvena paukova paukulja (*Tetranychus urticae*)

U razdoblju se obavlja berba, stoga se moraju odabrati SZR-ovi s kratkim rokom čekanja do berbe.

Rajčice, krastavci, paprike

Lisna plijesan (*Fulvia fulva*)

Uglavnom napada rajčice uzgajane u zaštićenim objektima. Njezin je gospodarski značaj posebno velik za plastenike. Na gornjoj strani listova pojavljuju se relativno velike, blijede mrlje, nepravilnog oblika i nejasnih rubova. Kasnije požute. U uvjetima visoke vlažnosti zraka, njihova donja površina prekriva se laganim prevlakama gljivične sporulacije, koja kasnije potamni i postane baršunasto smeđa. To je najtipičniji dijagnostički simptom bolesti. Kada je broj mrlja na listu značajan, one se spajaju i list izgori. Pod povoljnim uvjetima za razvoj gljivice, usjev može biti defoliran, što uvelike smanjuje prinos.

Strategija suzbijanja štetnika

Uzgoj otpornih sorti rajčice. Optimalna gustoća nasada. Redovito provjetravanje staklenika. Održavanje optimalnog temperaturno-vlažnog režima (vlažnost zraka ispod 70% i temperatura 18-22⁰C). Uklanjanje starih listova.

Odobreni sredstva za zaštitu bilja: sinstar – 70-80 ml/da, i cidely top – 100 ml/da.

Siva (Botrytis) plijesan (*Botrytis cinerea*)

Napada biljke u svim fazama njihova razvoja. U mladih biljaka najčešće oštećuje bazu stabljike, gdje se pojavljuje suha smeđa mrlja, koja u početku zahvaća samo koru. Kasnije patogen prodire prema unutra i može prekinuti protok sokova, zbog čega biljka ugiba. Na peteljkama i vrhovima listova pojavljuju se svijetlosmeđe izdužene mrlje. U uvjetima visoke vlažnosti zraka, mrlje su prekrivene obilnom sivo-smeđom micelijom i sporulacijom gljivice. Razvoj bolesti na plodovima najčešće započinje od udubine peteljke, gdje se tkiva posvijetle i omekšaju. Kasnije su prekrivene obilnom sporulacijom.

Strategija suzbijanja štetnika. Redovito provjetravanje staklenika. Pojedinačno uklanjanje izdanaka treba provoditi u kasnijim satima dana, nakon što rosa ispari. Održavanje optimalnog temperaturno-vlažnog režima.

Odobrena sredstva za zaštitu bilja: arvak 50 WG – 150-200 g/da; difcor 250 SC – 50 ml/da; driza WG – 150-200 g/da; prolectus 50 WG – 80-120 g/da; rebut WG – 150-200 g/da; sabueso – 150-200 g/da.

Staklenička bjelokrilica (*Trialeurodes vaporariorum*)

Odrasle bjelokrilice aktivne su noću, kada prelijeću kratke udaljenosti. Danju se skrivaju na donjoj strani listova i lete samo kada su uznemirene. Oštećenja uzrokuju ličinke, nimfe i odrasli. Sisu sokove uglavnom na donjoj strani listova biljaka. **Tijekom hranjenja** ličinke izlučuju velike količine šećera u obliku medne rose, zbog čega listovi postaju ljepljivi. Na njoj se razvijaju gljivice čađave plijesni i fiziološki procesi napadnutih biljaka su poremećeni.

Strategija suzbijanja štetnika. Za praćenje pojave i gustoće populacije bjelokrilice treba koristiti žute ljepljive zamke. Pri niskoj gustoći u staklenicima, može se uvesti biološki agens suzbijanja *Encarsia formosa*.

Odobrena sredstva za zaštitu bilja. Za rajčice i krastavce: admiral 10 EC – 0.05%, actara 25 WG – 0.03%, putem sustava za navodnjavanje kap po kap actara 25 WG – dva puta – u mladih biljaka do 6 tjedana starosti:

1. tretman – 10-14 dana nakon presađivanja (40 ml/da); 2. tretman: 14 dana nakon prvog (40 ml/da) – jednom – u biljaka starijih od 6 tjedana (80 ml/da), bi-58 – 0.1%, vaztak nov 100 EC – 0.03%, deca EC/desha EC/ dena EC – 50 ml/da, decis 2.5 EC – 0.05%, eforia 045 ZC – 125 ml/da, confidor energy OD – 0.08%, lanate 20 SL – 125 ml/da, lanate 25 WP – 100 g/da, meteor – 80-90 ml/100 l vode, mospilan 20 SG – 35-40 g/da, naturalis – 75-100 ml/da i fury 10 EC – 0.02%.

za rajčice: brai – 50-112.5 ml/da, mospilan 20 SP – 0.02%, mulligan – 25-95 ml/da, proteus O-TEC – 0.05-0.06%.

POLJSKA PROIZVODNJA

Glavni štetnici za razdoblje

Rajčice, paprike, krumpir

Plamenjača rajčice i krumpira (*Phytophthora infestans*)

Plodna trulež rajčice (*Phytophthora nicotianae* var. *parasitica*)

Rana plamenjača rajčice, paprike i krumpira (*Alternaria porri* f. sp. *solani*)

Bakteriozne pegavosti rajčice i paprike (*Pseudomonas syringae* pv. *tomato*, *Xanthomonas vesicatoria*, *X. gardneri*)

Krastavci, lubenice, dinje

Plamenjača